

Сумський державний педагогічний університет

імені А.С. Макаренка

НН інститут педагогіки і психології

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту
педагогіки і психології

проф. Кондратюк С.М.

« 28 » серпня 2020

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи сугестології

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма Практична психологія

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН Інституту педагогіки і психології

«28»серпня 2020 р

Голова к. психол. н., доц. Тарасова Т.Б.

(ПШБ, науковий ступінь, вч. звання)

Суми - 2020

Розробники:

Ніколаєнко Сергій Олександрович кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Кузікова С.Б. д. психол. н., професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Бакалавр	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
4 -й		4-й	
Семестр			
8 -й		8-й	
Лекції			
26		4 год.	
Практичні, семінарські			
28		6 год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
62 год.		108 год.	
Консультації:			
2 год.		2 год.	
Загальна кількість годин - 120		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у студентів понять про специфіку сугестивного впливу, різноманітні форми вербальної та невербальної сугестії, ознайомлення з педагогічними аспектами сугестивного впливу.

Основними завданнями дисципліни, які вирішуються в процесі її викладання, полягають у тому, щоб допомогти студентам у наступному: оволодіти психотехнологіями, які використовуються в сугестології, та вміти їх використовувати на практиці; забезпечити самовдосконалення свідомості й особистості молодшої людини; стимулювати прагнення молодшої людини до розвитку сугестивних здібностей, її адаптації в умовах значних змін у суспільному житті; допомогти студенту зрозуміти свій особистісний потенціал, щоб він міг його краще використати для підвищення ефективності власної професійної діяльності й у налагодженні стосунків із членами трудового колективу в майбутньому; навчити складати психологічний портрет людини, яка може мати професійний інтерес для практичного психолога, та, виходячи з цього, розробляти лінію своєї поведінки.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Основи сугестології» є вивчення навчальних дисциплін «Психофізіологія», «Психопатологія розвитку», «Клінічна психологія», «Основи психотерапії», «Життєві кризи особистості», «Психологія особистості», «Психологія спілкування», «Методика роботи практичного психолога».

3. Результати навчання за дисципліною

У підсумку вивчення дисципліни студент повинен *мати наступні результати навчання (РН):*

- **РН 1.** Концептуальні знання, набуті у процесі навчання, включаючи певні знання сучасних досягнень з основ сугестології.
- **РН 2.** Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи, поняття з сучасної сугестології.
- **РН 3.** Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань з використанням сугестивного впливу.
- **РН 4.** Пропонувати власні способи вирішення сугестивно-педагогічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
- **РН 5.** Формулювати власну думку логічно, доступно, дискутувати, отстоювати власну позицію з використанням сугестивних технік, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

- **РН 6.** Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій за рахунок сугестивних технік.
- **РН 7.** Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
- **РН 8.** Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
- **РН 9.** Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
- **РН 10.** Розв'язувати складні непередбачувані задачі і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних сугестивних технологій.
- **РН 11.** Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власного досвіду в галузі сугестології.
- **РН 12.** Ефективно формувати сугестивно-комунікативну стратегію.
- **РН 13.** Управляти комплексними сугестивними технологіями або проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах професійної діяльності.
- **РН 14.** Відповідати за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, демонструвати здатність до подальшого навчання сугестології з високим рівнем автономності.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	<p>Надаються повні і змістовні відповіді на всі теоретичні питання курсу. Студент демонструє знання матеріалу, його розуміння, орієнтацію в широкому полі питань з наукової та дослідницької діяльності, знайомство з сучасною науковою літературою. Відповіді на додаткові запитання чіткі, правильні, показують знання та ерудицію студента. Практичні та самостійні завдання виконано в повному обсязі, дано відповіді на всі питання. Матеріал, викладено логічно, послідовно, без помилок, при цьому виявлено здатність студента диференціювати, інтегрувати знання. Студент вільно формулює висновки та узагальнення, самостійно застосовує знання в конкретних науково-</p>

	дослідницьких ситуаціях. Правильно, охайно оформлено роботи.
В	Надається достатньо повна і змістовна відповідь на всі запитання курсу. Студент показує знання і розуміння матеріалу, знайомство з основною науковою літературою в галузі психологічних досліджень та провадженні наукової роботи. Відповіді на додаткові питання загалом вірні. Наявні несуттєві зауваження щодо змісту та оформлення завдань для практичних занять та самостійної роботи.
С	Матеріал викладається логічно, послідовно. В роботі на практичних заняттях та самостійній роботі є незначні помилки, при цьому студент не знає деяких визначень з теми предмету, але може диференціювати, інтегрувати знання. У реферуванні і анотуванні спеціальних текстів відмічені окремі неточності й логічні помилки.
Д	Відповіді на теоретичні питання курсу викладені уривчасто, знання основних тем є поверховим. Відповіді на додаткові питання не завжди правильні, формальні та поверхові. Не дотримано вимог щодо реферування і анотування спеціальних текстів.
Е	Теоретичні питання розкрито не повністю. Студент знає і розуміє тільки основний матеріал, який викладає спрощено і неповно, припускається окремих суттєвих помилок. При відповідях на запитання щодо опанування програми студент почувається невпевнено, збивається, припускається помилок, не має потрібних знань. Реферування і анотування спеціальних текстів виконано не якісно або не в повному обсязі.
Ф	Студент надає відповіді із суттєвими помилками, демонструє поверхове знання і розуміння основного матеріалу, спрощено і непослідовно та механічно викладає матеріал з допущенням істотних помилок. Студент допустив істотні помилки при реферуванні і анотуванні спеціальних текстів.
FX	На запитання студент не може дати задовільних відповідей, припускається грубих помилок або характер відповідей дає підставу стверджувати, що особа неправильно розуміє зміст матеріалу. Повна невідповідність змісту роботи вимогам або робота запозичена, підготовлена не самостійно. Курс не опановано, необхідне його повторне проходження.

5. Розподіл балів

Поточний контроль											Разом	Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	66	100
Контроль самостійної роботи												
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	34	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль проводяться відповідно до вимог Положення "Про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу", затвердженого вченою Радою СумДПУ ім. А.С.Макаренка (протокол №7 від 23.02.2015). Для поточного контролю використовуються форми: опитування та виступи на семінарських заняттях, активна участь в обговоренні теоретичних питань, в проведенні психодіагностичних методик, обробленні та аналізі їхніх результатів, в виконанні, обговоренні та оцінюванні практичних завдань, письмові роботи за розділами, тестування. Підсумковий контроль – залік

7. Програма навчальної дисципліни Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Сутнісні характеристики довільного сугестивного впливу

Категорія психологічного впливу в системі психологічного знання. Істотні ознаки психологічного впливу. Особливості структури процесу психологічного впливу. Класифікація методів психологічного впливу. Різновиди психологічного впливу. Сугестивний вплив як фундаментальний вид психологічного впливу. Можливі наслідки цілеспрямованого використання сугестивних впливів на психіку людей.

Сутнісні характеристики довільного сугестивного впливу. Зв'язок довільного навіювання з процесами соціально-психологічної взаємодії і спілкування. Довільне навіювання як біопсихосоціальне явище. Структура процесу довільного сугестивного впливу. Класифікації методів сугестивного впливу. Класифікація різновидів сугестивного впливу.

Тема 2. Особливості прямих і непрямих навіювань в процесі довільного сугестивного впливу

Поняття і сутнісні характеристики прямих навіювань. Імперативне і мотивоване пряме навіювання. Змістовні особливості різних форм прямого навіювання. Позитивні та негативні навіювання. Конкретні та загальні навіювання. Вимоги до формулювання прямих навіювань. Користь та недоліки прямих навіювань.

Поняття і сутнісні характеристики непрямих навіювань. Різновиди непрямих навіювань. Плацебо-ефект. Змістовні особливості провідних мовних форм непрямих навіювань. «Складне складене навіювання». «Послідовність прийняття». «Пресуппозиція». «Трюїзм». «Трюїзм». «Подвійна зв'язка, або вибір без вибору». «Навіювання, які пов'язані з часом». «Мобілізує навіювання». Парадоксальні навіювання». «Відкриті навіювання». «Метафора». «Контекстуальне навіювання (аналогове позначення)». «Афектаційна сугестія». «Комплементарна сугестія». Користь та недоліки непрямих навіювань.

Тема 3. Психологічні механізми підвищення навіюваності сугеренда

Робочої модель свідомості й несвідомого, котра застосовується в сугестології. Зв'язок роботи лівої й правої півкуль головного мозку людини з функціями свідомості й несвідомого в цілісній системі її психіки. Феноменологія функціональної асиметрії мозку людини. Головних функції свідомості й несвідомого. Форми несвідомого. Роль правої півкулі у функціях несвідомих психічних явищ. Роль лівої півкулі у функціях свідомості. Функціональна асиметрії мовної функції. Інтегративні концепції асиметрії мозкової діяльності.

Дисоціація свідомості та несвідомого як психологічний механізм підвищення навіюваності сугеренда. Поняття сугестивності (навіюваності) в психології. Визначення психічної дисоціації. Дисоціація свідомості і несвідомого у структурі психіки. Основні психологічні ефекти при депотенціалізації свідомості сугеренда в умовах дисоціації його свідомої й несвідомої сфер психіки. основні психологічні ефекти при актуалізації несвідомого психічного сугеренда в умовах дисоціації його свідомості й несвідомого.

Тема 4. Моделі підвищення навіюваності сугеренда в незміненому стані свідомості

Моделі підвищення навіюваності сугеренда в незміненому стані свідомості. Перша модель: «депотенціалізація свідомості без актуалізації несвідомого психічного». Фактори депотенціалізації свідомості сугеренда в межах першої моделі. Авторитет сугестора. Подолання антисугестивних бар'єрів. Актуалізація певних психофізіологічних станів сугеренда. Релаксація сугеренда.

Друга модель: «актуалізація несвідомого психічного без депотенціалізації свідомості». Фактори актуалізації несвідомого психічного сугеренда без депотенціалізації його свідомості. Побудова рапорту між сугестором і сугерендом. Відволікання свідомості сугеренда при реалізації сугестивних впливів на його несвідому сферу. Використання сугестором адекватного «пучка мов» для ефективного впливу на несвідому сферу сугеренда.

Тема 5. Моделі підвищення навіюваності сугеренда при переході в стан гіпнотичного трансу

Моделі підвищення навіюваності сугеренда при його переході в трансовий (гіпнотичний) стан свідомості. Перша модель: «депотенціалізація як свідомості, так і несвідомого психічного». Фактори депотенціалізації свідомості. Авторитет і влада гіпнотизера. Підготовча бесіда гіпнотизера з гіпнотиком. Проведення тестів на підвищення навіюваності гіпнотика.

Фактори депотенціалізації несвідомого. Спрямованість базової техніки гіпнотизації на приспання сугеренда. Дія на сугерендаа монотонних подразників. Сенсорна депривація гіпнотика.

Друга модель: «актуалізація несвідомого психічного при депотенціалізації свідомості». Фактори депотенціалізації свідомості. Створення замішання як ефективна стратегія депотенціалізації свідомості в еріксонівському гіпнозі. Перевантаження стереотипу. Переривання стереотипу. Несподіванка.

Фактори актуалізації несвідомого. Постановка питань, що вимагають несвідомого пошуку. Активізація репрезентативних систем. Принцип «важливого наведення трансу» та активізація трансових феноменів.

Тема 6. Феноменологія гіпнотичного трансу

Психологічні характеристики гіпнозу. Очікування. Вибірковість уваги. Дисоціація. Зростання або зниження афективної. «Прихований спостерігач» Е. Хилгарда. «Трансова логіка» М. Орна. Посилення сприйнятливості до навіювання. Зміни ступеня занурення. Когнітивна і перцептивна гнучкість.

Фізичні характеристики гіпнозу. М'язова релаксація. Посмикування м'язів. Сльозотеча. Тремтіння повік при закритих очах. Зміна частоти дихання. Зміна частоти пульсу. Розслаблена щелепа. Каталепсія. Сенсорні зміни в тілі.

Класичні гіпнотичні феномени. Вікова регресія. Вікова прогресія. Анальгезія. Каталепсія. Дисоціація. Галюцинації (позитивні, негативні). Ідеомоторні відповіді. Сенсорні зміни. Спотворення часу.

Тема 7. Основні напрямки сучасної сугестивної педагогіки

Сугестопедагогіка як педагогічна течія. Джерела сугестопедагогіки. Теорії навчання і виховання у світлі головних напрямків сугестопедагогіки.

Гіпнопедія. Історія виникнення. Технологія застосування. Сучасний стан. Можливості використання у навчанні та вихованні.

Сугестопедія. Історія виникнення. Технологія застосування. Сугестопедичний метод навчання та його модифікації. Сучасний стан. Можливості використання у навчанні та вихованні.

Релаксопедія. Історія виникнення. Релаксопедичний метод І.Ю. Шварца. Технологія застосування. Сучасний стан. Можливості використання у навчанні та вихованні.

Тема 8. Трансові методи сугестивного впливу педагога в сугестивній педагогіці.

Проблема гіпнотичного трансу в сугестивній педагогіці. Картографія простору станів свідомості особистості. Два види гіпнотичного трансу: класичний гіпноз (пасивний гіпнотичний транс); еріксонівський гіпноз (активний гіпнотичний транс). Особливості пасивного гіпнотичного трансу. Особливості активного зовнішньо орієнтованого трансу. Особливості активного внутрішньо орієнтованого трансу.

Стани підвищеної навіюваності в сугестивній педагогіці. Індукція пасивного гіпнотичного трансу в гіпнопедії як одному з напрямків сугестопедагогіки. Використання стану підвищеної сугестивності в гіпнопедії.

Індукція активного внутрішньо орієнтованого транс у релаксопедії як одному з напрямків сугестопедагогіки. Використання стану підвищеної навіюваності в релаксопедії.

Індукція активного зовнішньо орієнтованого транс у сугестопедії як одному з напрямків сугестопедагогіки. Використання стану підвищеної навіюваності в сугестопедії.

Тема 9. Методи наведення в учнів активного гіпнотичного транс у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач

Педагогічна задача як основна одиниця педагогічного процесу. Сугестивно-педагогічна задача як різновид педагогічних задач. Підвищення навіюваності сугеренда (школяра, студента) як необхідна умова ефективного вирішення педагогом конкретної сугестивно-педагогічної задачі. Цілеспрямоване формування в учня стану активного гіпнотичного транс як фундаментальний чинник підвищення навіюваності сугеренда. Оптимальні методи наведення в учнів активного гіпнотичного транс у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач.

Асоціативні стратегії занурення в активний транс. Розпитування як асоціативний метод занурення в активний гіпнотичний транс. Важільне наведення як асоціативний метод занурення в активний гіпнотичний транс. Техніки актуалізації в учнів гіпнотичного феномена вікової регресії. Розповідання історій як асоціативний метод занурення в активний гіпнотичний транс.

Дисоціативні стратегії занурення в активний транс. Викликання нудьги як дисоціативний метод занурення в активний гіпнотичний транс. Відволікання уваги як дисоціативний метод занурення в активний гіпнотичний транс. Метод створення заміщення як дисоціативний метод занурення в активний гіпнотичний транс.

Тема 10. Непрямі навіювання у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач

Особливості педагогічного спілкування як комунікативної діяльності. Зв'язок між педагогічними та комунікативними задачами. Комунікативні форми непрямого педагогічного навіювання у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач. «Складне складене навіювання». «Послідовність прийняття». «Пресуппозиція». «Трюїзм». «Негативні парадоксальні навіювання». «Подвійна зв'язка, або вибір без вибору». «Навіювання, які пов'язані з часом». «Мобілізуєчі навіювання». «Парадоксальні навіювання». «Відкриті навіювання». «Метафора». «Контекстуальне навіювання (аналогове позначення)». «Афектаційна сугестія». «Комплементарна сугестія». Користь та недоліки

непрямих навіювань у педагогічному спілкуванні.

Тема 11. Особливості сугестивного методу навчання з використанням релаксопедії

Психологічні основи сучасної релаксопедії. Орієнтація на прогресивну м'язову релаксацію й аутогенне тренування у релаксопедичному навчанні.

Структура релаксопедичного заняття: аутогенна релаксація; навіювання формул, спрямованих на розв'язання дидактичних або виховних задач. Психологічні, дидактичні, виховні засоби, методи та прийоми релаксопедії. Контроль та оцінка знань результатів релаксопедичних занять.

Принципи і закономірності релаксопедичного навчання. Принцип прогресивної м'язової релаксації й аутогенного тренування. Принцип активної і цілеспрямованої участі суб'єкта у процесі релаксопедичного навчання. Принцип цілеспрямованого використання синергізму свідомих та несвідомих процесів під час релаксопедичного впливу на особистість. Принцип ненапруженого, легкого, радісного навчання. Принцип самостійності та активності суб'єктів у навчанні.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	сп		го	лек	пр	лаб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Сутнісні характеристики довільного сугестивного впливу	10	2	2		6	11,5	0,5			10
Тема 2. Особливості прямих і непрямих навіювань в процесі довільного сугестивного впливу	12	2	4		6	10,5		0,5		10
Тема 3. Психологічні механізми підвищення навіюваності сугеренда	10	2	2		6	11	0,5	0,5		10
Тема 4. Моделі підвищення навіюваності сугеренда в незміненому стані свідомості	10	2	2		6	11	0,5	0,5		10

Тема 5. Моделі підвищення навіюваності сугеренда при переході в стан гіпнотичного трансу	10	2	2		6	10,5		0,5		10
Тема 6. Основні напрямки сучасної сугестивної педагогіки	12	4	2		6	11	0,5	0,5		10
Тема 7. Феноменологія гіпнотичного трансу	10	2	2		6	11	0,5	0,5		10
Тема 8. Трансові методи сугестивного впливу педагога в сугестивній педагогіці.	12	2	4		6	11	0,5	0,5		10
Тема 9. Методи наведення в учнів активного гіпнотичного трансу у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач	12	4	2		6	11,5	0,5	1		10
Тема 10. Непрямі навіювання у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач	10	2	2		6	11	0,5	0,5		10
Тема 11. Особливості сугестивного методу навчання з використанням релаксопедії	10	2	4		4	9		1		8
Консультації	2					4				
Усього годин	120	26	28		64	120	4	6		108

Теми лекційних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Сутнісні характеристики довільного сугестивного впливу	2	0,5
Тема 2. Особливості прямих і непрямих навіювань в процесі довільного сугестивного впливу	2	
Тема 3. Психологічні механізми підвищення навіюваності сугеренда	2	0,5
Тема 4. Моделі підвищення навіюваності сугеренда в незміненому стані свідомості	2	0,5

Тема 5. Моделі підвищення навіюваності сугеренда при переході в стан гіпнотичного трансу	2	
Тема 6. Основні напрямки сучасної сугестивної педагогіки	4	0,5
Тема 7. Феноменологія гіпнотичного трансу	2	0,5
Тема 8. Трансові методи сугестивного впливу педагога в сугестивній педагогіці.	2	0,5
Тема 9. Методи наведення в учнів активного гіпнотичного трансу у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач	4	0,5
Тема 10. Непрямі навіювання у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач	2	0,5
Тема 11. Особливості сугестивного методу навчання з використанням релаксопедії	2	
Усього годин	26	4

Теми практичних (семінарських) занять

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Сутнісні характеристики довільного сугестивного впливу	2	
Тема 2. Особливості прямих і непрямих навіювань в процесі довільного сугестивного впливу	4	0,5
Тема 3. Психологічні механізми підвищення навіюваності сугеренда	2	0,5
Тема 4. Моделі підвищення навіюваності сугеренда в незміненому стані свідомості	2	0,5
Тема 5. Моделі підвищення навіюваності сугеренда при переході в стан гіпнотичного трансу	2	0,5

Тема 6. Основні напрямки сучасної сугестивної педагогіки	2	0,5
Тема 7. Феноменологія гіпнотичного трансу	2	0,5
Тема 8. Трансові методи сугестивного впливу педагога в сугестивній педагогіці.	4	0,5
Тема 9. Методи наведення в учнів активного гіпнотичного трансу у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач	2	1
Тема 10. Непрямі навіювання у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач	2	0,5
Тема 11. Особливості сугестивного методу навчання з використанням релаксопедії	4	1
Усього годин	28	6

Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Сутнісні характеристики довільного сугестивного впливу	6	10
Тема 2. Особливості прямих і непрямих навіювань в процесі довільного сугестивного впливу	6	10
Тема 3. Психологічні механізми підвищення навіюваності сугеренда	6	10
Тема 4. Моделі підвищення навіюваності сугеренда в незміненому стані свідомості	6	10
Тема 5. Моделі підвищення навіюваності сугеренда при переході в стан гіпнотичного трансу	6	10
Тема 6. Основні напрямки сучасної сугестивної педагогіки	6	10
Тема 7. Феноменологія гіпнотичного трансу	6	10
Тема 8. Трансові методи сугестивного впливу педагога в сугестивній педагогіці.	6	10
Тема 9. Методи наведення в учнів активного гіпнотичного трансу у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач	6	10
Тема 10. Непрямі навіювання у процесі вирішення педагогом сугестивно-педагогічних задач	6	10

Тема 11. Особливості сугестивного методу навчання з використанням релаксопедії	4	8
Усього годин	64	108

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бакиров А. НЛП-технологии: разговорный гипноз. М.: Эксмо, 2011. 416 с.
2. Беккио Ж. Новый гипноз: практическое руководство. М.: Независимая фирма «Класс», 1997. 160 с.
3. Болстад Р. НЛП в психотерапии. Спб.: Питер, 2003. 240 с.
4. Брагина Н. Н. Функциональные асимметрии человека. М.: Медицина, 1988. 240 с.
5. Бэндлер Р., Гриндер Д. Паттерны гипнотических техник Милтона Эриксона. Сыктывкар: Флинта, 2000. 184 с.
6. Бэндлер Р. Формирование транса. М.: КААС, 1994. 272 с.
7. Гиллиген С. Наследие Милтона Эриксона. М.: Психотерапия, 2012. 416 с.
8. Гиллиген С. Терапевтические трансы: руководство по эриксоновской гипнотерапии. М.: Независимая фирма «Класс», 1997. 407 с.
9. Гипнотерапия/под ред. М. Хипа, У. Драйдена. Спб.: Питер, 2001. 352 с.
10. Годен Ж. Новый гипноз: глоссарий, принципы и метод. Введение в эриксоновскую гипнотерапию. М.: Изд-во Института психотерапии. 2003. 298 с.
11. Гончаров Г. А. Суггестия: теория и практика. М.: КСП, 1995. 320 с.
12. Гордеев М. Н. Классический и эриксоновский гипноз: практическое руководство. М.: Изд-во Института психотерапии, 2001. 240 с.
13. Гордеев М. Н., Евтушенко В. Г. Техники гипноза. М.: Изд-во Института психотерапии, 2003. 245 с.
14. Горин А. С. А вы пробовали гипноз? СПб: Лань, 1995. 208 с.
15. Гримак Л. П. Тайны гипноза: современный взгляд. Спб.: Питер, 2004. 304 с.
16. Гриндер Д., Бэндлер Р. Формирование транса. М.: «КААС», 1994. 272 с.
17. Джеймс Т., Флоренс Л., Шобер Дж. Гипноз. Создание феномена глубокого транса: полное руководство. М.: КСП+, 2003. 224 с.
18. Евтушенко В. Г. Методы современной гипнотерапии. М.: Психотерапия, 2010. 384 с.
19. Евтушенко В. Г. Энциклопедия гипнотических техник. М.: Изд-во Института психотерапии, 2005. 400 с.

20. Заика Е. В. Функциональные асимметрии мозга человека. Методы исследования и результаты: учебное пособие. Харьков: ХГУ, 1992. 76 с.
21. Кабаченко Т. С. Методы психологического воздействия. М., 2000. 539 с.
22. Карл Г., Бойз Д. Гипнотерапия: практическое руководство. М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2002. 352 с.
23. Ковалев Г. А. О системе психологического воздействия (к определению понятия). Психология воздействия (проблемы теории и практики): сб. науч. тр. М.: Наука, 1989. С. 4-5.
24. Ковалев Г. А. Три парадигмы в психологии - три стратегии психологического воздействия. Вопросы психологии. 1987. № 2. С. 41-49.
25. Ковалев С. В. Психотерапия личной истории и психокоррекция Самостоятельных Единиц Сознания. М.: МОДЭК, МПСИ. 2001. 160 с.
26. Козлов В. В. Психотехнологии измененных состояний сознания. М.: Изд-во Института психотерапии, 2001. 384 с.
27. Коледа С. М. Моделирование бессознательного. М.: Ин-тут общегум. исслед., 2000. 224 с.
28. Кондрашенко В. Т., Донской Д.И. Общая психотерапия: учебное пособие. Минск: Вышэйш. шк., 1997. 464 с.
29. Кондрашов В. В. Внушение и гипноз: практ. рук-во. Ростов н/Д: Изд-во «Феникс», 2003. 352 с.
30. Кондрашов В. В. Все о гипнозе. Ростов н/Д: Изд-во «Феникс», 1998. 384 с.
31. Костандов Э. А. Психофизиология сознания и бессознательного: учебное пособие. Спб.: Питер, 2004. 167 с.
32. Куликов В. Н. Психология внушения. Иваново, 1978. 172 с.
33. Лозанов Г. К. Сугестология. София: Наука и искусство, 1971. 517 с.
34. Пальчевский С. С. Сугестопедагогіка: навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 351 с.
35. Шварц И. Е. Внушение в педагогическом процессе: монография. Пермь: ПГПИ, 1971. 304 с.
36. Япко М. Д. Введение в гипноз: практическое пособие. М.: Изд-во Института психотерапии, 2001. 191 с.
37. Япко М. Д. Гипноз для психотерапии депрессий: методические рекомендации. М.: Изд-во «Центр психологической культуры», 2002. 248 с.
38. Япко М. Трансовая работа: введение в практику клинического гипноза. М.: Независимая фирма «Класс», 1998. 496 с.

Додаткові:

39. Бехтерев В. М. Внушение и его роль в общественной жизни. СПб.: Питер, 2001. 256 с.
40. Боденхаммер Б. НЛП-практик: полный сертификационный курс. СПб.: «Прайм-ЕВРОЗНАК», 2003. 272 с.

41. Гагин Т. В., Уколов С. С. Новый код НЛП, или Великий канцлер желает познакомиться. М.: Психотерапия, 2011. 248 с.
42. Дилтс Р., Делозье Дж. НЛП-2: поколение NEXТ. СПб.: Питер, 2012. 320 с.
43. Игумнов С. А. Психотерапия и психокоррекция детей и подростков. М.: Изд-во Института психотерапии, 2000. 112 с.
44. Кинг М., Коэн У., Цитренбаум Ч. Гипнотерапия вредных привычек М.: Класс, 1998. 192 с.
45. Линецкий М. Л. Внушение. Знание. Вера. К.: Политиздат Украины, 1988. 160 с.
46. Линн С., Кирш И. Основы клинического гипноза: доказательно-обоснованный подход. М.: Психотерапия, 2011. 352 с.
47. Лобзин В. С. Аутогенная тренировка: справочное пособие для врачей. Л.: Медицина, 1986. 280 с.
48. Лозанов Г. К. Суггестология. София: Наука и искусство, 1971. 517 с.
49. Овчинникова О. В., Насиновская Н. Г., Иткин Н. Г. Гипноз в экспериментальном исследовании личности. М.: Изд-во МГУ, 1989. 232 с.
50. Платонов К. И. Слово как физиологический и лечебный фактор. М.: Медгиз, 1962. 532 с.
51. Платонов К. К. Краткий словарь системы психологических понятий. М.: Высшая школа, 1984. 174 с.
52. Поршнев Б. Ф. Контрсуггестия и история. История и психология. М.: Мысль, 1972. С. 7 - 35.
53. Поршнев Б. Ф. Социальная психология и история. М.: Наука, 1979. 232 с.
54. Прохазка Дж., Норкросс Дж. Системы психотерапии: пособие для специалистов в области психотерапии и психологии. СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2005. 384 с.
55. Руководство по психотерапии. Ташкент: Изд-во «Медицина», 1979. 620 с.
56. Спрингер С., Дейч Г. Левый мозг, правый мозг. М.: Мир, 1983. 256 с.
57. Хейвенс Р. Мудрость Милтона Эриксона. М.: Независимая фирма «Класс», 1999. 400 с.
58. Шерток Л. Гипноз. М.: Медицина, 1992. 224 с.
59. Шерток Л., Соссюр Р. Рождение психоаналитика. От Месмера до Фрейда. М.: Прогресс, 1991. 288 с.
60. Шейнов В. П. Скрытое управление человеком: психология манипулирования. Мн.: Харвест, 2004. 816 с.
61. Эриксон М., Росси Э, Росси Ш. Гипнотические реальности: наведение клинического гипноза и формы косвенного внушения. М.: Независимая фирма «Класс», 1999. 352 с.
62. Юнг К. Г. Проблемы души нашего времени. М.: Прогресс, 1994. 336 с.

с.

**9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна**

1. Нормативні документи МОН України
2. Підручники з психології для середньої та вищої школі
3. Практикуми з психології
4. Словники та енциклопедії з психології
5. Зображувальна наочність – схеми та таблиці
6. Аудіо наочність
7. Відео наочність
8. Мультимедійні презентації
9. Сценарії ділових та рольових ігор
10. Роздатковий матеріал
11. Тестові завдання для комп'ютерного контролю